

Questio Tertia. Articulus Secundus.

Tertio licet deus contingenter ageret non tamen sequitur quod agat per voluntatem quia contingenter plura non tamen plura per voluntatem sed forte necessitate nature. Item licet deus ageret necessitate nature quantum est ex se tamen adhuc aliqui effectus possent contingenter euenire per liberam voluntatem ipsius hominis unde theologi dicunt quod deus agit necessario necessitate immutabilitatis et tamen multi effectus contingenter eueniunt.

Quarto tertia ratio non concludit ex toto contra philosophos quia probaret celum non agere necessitate nature unde diceretur forte quod licet deus agat necessario tamen effectus non est necessarius quia ut dicitur. **S. T.** effectus non debet dici necessarius propter causam primam sed proximam. **s. par. q. xiiij. ar. xiiij. ad primum** vel diceretur quod secundum philosophum deus producit celum et motum celi necessitate nature. Non autem ista inferiora que non sunt a deo nisi mediate. Forte dicitur quod sunt a deo quia quicquid est causa cause est causa causati. Contra hoc non oportet quia sol est causa hominis et homo est causa actus voluntatis.

Quinto quarta ratio non concludit nisi forte sicut procedens quia philosophus licet diceret quod deus agat necessitate nature non tamen excludit omnia peccata nature que sunt monstra ut patet in fine. **ij. philis.** Et ad aliud diceretur quod non omne causabile est a deo immediate. Et ideo non sequitur.

Sexto diceretur ad quantum rationem quod non omne agens naturale est determinatum ad unum ut patet de sole quod producit individua diuersarum specierum et cor animalis ascendit et descendit continue. Et dicunt theologi quod eadem gratia ante circumcisionem inclinabat ad volendum circumcidi nunc autem inclinatur ad nolendum. Et eadem apprehensio potest esse causa boni et mali. Item **Aui.** responderet quod deus non producit immediate etiam nisi unum ut dicitur. **s. t. de po. q. iij. ar. xvj.** Et ad aliud diceretur quod voluntas dei producit res necessitate nature sicut voluntas hominis necessitate nature vult beatitudinem unde **l3 hō aliq** velit necessario tamen alia vult contingenter. ita posset dici de deo secundum philosophos quia illa que immediate producit vult necessario. Item ad aliud quod dicitur **vj. et vij.** diceretur quod deus pater producit filium necessitate nature que libertati non repugnat de **ve. q. xxiiij. ar. iij.** et ideo aliquod agens necessitate nature est summe perfectum unde philosophus diceret quod hoc est summe perfectum necessario coiccare alijs bonitatez.

Septimo. Si deus producit res vel ergo producit actione intrinseca vel transeunte. Non primum quia nichil recipitur in deo ergo nulla est actio immanens quia immanens dicitur quod non est in alio. nec est ibi actio transiens quia actio dei est sua substantia ergo non est transiens. Item finis et efficiens non coincidunt ut patet secundo **phi.** Sed deus est omnium causa immutabilis ergo non est efficiens.

Octavo idem effectus non producit a pluribus causis efficientibus. Sed ista inferiora producantur a causa particulari ergo non a deo. Item si deus producit rem vel ergo seclusa alia causa ex illa productione sequeretur effectus ille vel non. Si primum ergo effectus non dependet ab illa alia causa. Si secundum tunc sequitur quod productio dei non est sufficiens posset argui de eo quod est per accidens an habet causam sed deum videtur quod si licet non habeat causam. naturale vide. **s. t. prima pte. q. cxv. ar. vj. et. q. cxvj. ar. i.** Item theologi arguunt de peccato quod non est a deo ergo non omnis res a deo sed dices quod peccatum pro for-

malum non est res sed persuasio boni debiti inesse. Contra hoc arguit **okan** quia pono quod forte prohibeatur a. et nichil ei percipiat positive tunc si facit a peccat et tamen non priuatur bono debito in esse quia ad nullum actum per casum tenetur habere.

Nono quando deus producit effectum vel concurrat finite vel infinite. Si primum ergo actio dei potest impediri et sic voluntas dei non erit efficax quia potest deus producere aliquam creaturam excedentem illum finitum concursum. Item si deus finite concurrat ergo aliquis effectus potest sine suo concursu produci quia potest ille finitus concursus per agens naturale fieri. Item tunc aliquis posset resistere actioni dei quia ponatur quod actio dei finita sit unius gradus et voluntas hominis duorum graduum tunc voluntas plus resistit quam deus agat. Si secundum sequeretur quod una creatura non esset perfectior alia quam tantum concurrat ad producendum unam sicut aliam. Item motus celi esset infinite velocius quia deus infinite concurreret nec curro siue concurrat per voluntatem siue per intellectum. Item deus plus diligit unam creaturam quam aliam ergo non infinite diligit eam ergo nec infinite producit licet productio actus sit infinita. Similiter licet scientia qua deus scit antichristum peccaturum sit ens necessarium non tamen sequitur quod deus necessario sciat antichristum peccaturum.

Decimo arguitur deum agere necessitate nature quia secundum philosophum aliqua necessaria absolute habent causam efficientem ut supradictum est de celo et angelo. Item hominem esse risibilem habet causam efficientem et alie conclusiones ut dicitur in principio huius. **viii.** Sed necessarium absolute non potest non esse ergo tale non producit libere unde hominem esse animal est necessarium et necessario volitum a deo. Similiter precepta indispensabilia decalogi quidam etiam credunt quod prius est deum iudicare sortem fore vel peccare quam velle ergo deus aliquid scit fore naturaliter et non libere ergo in deo est necessitas naturalis circa ea que fiunt videtur enim prius iudicare sortem fore quam eligere sed tu negabis tales prioritates.

Undecimo deus aliquid produxit quod non potest non produxisse ut patet de preterito quod non potest non fuisse. Item veritas huius adā fuit non potest a deo annihilari supponedo cum **scoto** et **s. t.** quod ad preteritum non sit potentia unde deus necessitate nature vult preteritum fuisse ergo aliquid ad extra vult necessitate nature. Item aliquid fuit et melius fuisset illud non fuisse ut patet de peccato adē. Et tamen deus nunc non potest nunc velle illud non fuisse. Forte dicitur quod hoc est ratione preteritionis. Contra sicut nichil est futurum respectu dei sed omnia sunt eis presentia ita nichil est preteritum sibi sed omnia sunt ei presentia ergo tantum necessitatur ad futura sicut ad preterita. Item deus necessitate nature producit similitudinem positam duobus albis cum sit relatio intrinseca adueniens ergo necessitatur.

Duodecimo aliqua sunt que deus non potest annihilare ergo necessitate nature illa conseruet. **Añs** patet. quia si beatos annihilaret sequeretur quod deus esset iniustus quia puniret aliquem sine culpa. Forte dicitur quod annihilatio non est malum. Contra priuari manibus et pedibus est malum ergo et priuari toto esse quia hoc prius est quam priuari manibus. Item magis fugiendum est annihilari quam carere digito vel alio bono paruo ergo annihilari est malum. Item postquam aliquid est reuelatum non potest illud non euenire ergo